

2017-32-0152-00134/2017-32-0157-00027

Skrivelser af 15. september 2017, 23. oktober 2017, 17. november 2017 og 5. januar 2018 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Et dyrehold med katte, kvæg og svin konstateredes at mangle passende strøelse og vanding af kvæg og svin. Kvæget skønnedes magre og en enkelt havde besvær ved at rejse sig. Kvæget havde forvoksede klove. En kat havde et læderet øje med punktur af øjenæblet der var sæde for betændelse, ligesom denne og mange andre katte var lidende af infektioner af bakteriel og parasitær karakter.

Rådet udtalte:

Vedr. spørgsmål af 15. september 2017:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det i sagen beskrevne efter Rådets opfattelse indebærer uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller har karakter af mishandling af dyrene. Udtalelsen bedes for hver enkelt overtrædelse/"pind" i sigtelsen forholde sig til, hvorvidt det beskrevne efter Rådets opfattelse indebærer uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller har karakter af mishandling af henholdsvis kvæget, grisene og de to katte.

Spørgsmål 1:

Vedrørende kvæget:

- Var meget magre og blev ikke fodret korrekt eller i tilstrækkelige mængder
- Havde meget lange klove, der belastede sener og led og tvang dem i unaturlig benstilling
- Ikke havde tilstrækkelig strøelse eller andet tørt lejemateriale at ligge på.

Svar ad 1:

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport af 30. november 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at politiet samme dag tilså sigtedes dyrehold. Kreaturerne så ud til at være under middel i foderstand. Der var ingen strøelse under dyrene og ingen tilgang til vand.

Af den praktiserende dyrlæges mail af 19. januar 2017 fremgår, at denne ved et tilsyn d. 19. januar 2017 konstaterede, at kreaturerne var magre og manglede klovpleje, ligesom der ingen vand eller foder var til dyrene. Der var ingen strøelse under dyrene eller andet lejemateriale at ligge på. En ko havde svært ved at rejse sig og stod med et hævet forknæ.

Af klovbeskærerens mail af 14. februar fremgår, at denne havde klovbeskåret en gammel ko med horn. Koen havde dobbeltsål på venstre bagben og havde smerter ved at stå. Hos "2 små" var klovene ca. 15 cm for lange. Hos 3 andre dyr var klovene ca. 10 cm for lange.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de beskrevne kreaturer igennem længere tid, ved ikke at være fodret i passende foderstand, ved ikke at have mulighed for passende tørt leje, ved ikke at have adgang til vand og ved ikke at være passende klovbeskåret, samt en ko, der på et tidligere tidspunkt ikke har været undersøgt og behandlet for et tykt forknæ eller aflivet, alle har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvor dyrene holdtes har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov.

Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Vedrørende grise:

- Undladt at sørge for, at der var permanent adgang til vand til grisene.
- Ikke tilstrækkelig strøelse eller andet lejemateriale at ligge på.

Svar ad 2:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges mail af 19. januar 2017 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne konstaterede, at der manglede adgang til vand for grisene, ligesom disse manglede rodemateriale og tørt leje.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at grisene, ved at være unddraget adgang til vand samt mangle rodemateriale samt muligheder for tørt leje, har været udsat for en betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvor dyrene holdtes har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 3:

Vedrørende katte:

- Undladt at lade sort/hvid ældre hunkat med et punkteret og forrådet øje, hvilken tilstand har pågået over en lang årrække, hudbetændelse på ryggen og luftvejsinfektion, blive tilset eller behandlet af dyrlæge, hvorefter katten med hjælp fra politiet måtte aflives af dyrlæge for at hindre yderligere lidelse.
- Undladt at lade en sort hunkat med hudbetændelse, luftvejsinfektion, mundhulebetændelse og infektion i begge øjne og øjenlåg, hvilken tilstand har pågået over en længere periode, blive tilset eller behandlet af dyrlæge, hvorefter katten med hjælp fra politiet måtte aflives af dyrlæge for at hindre yderligere lidelse.

Svar ad 3:

Af den praktiserende dyrlæges attest af 7. februar 2017 samt af det ledsagende billedmateriale fremgår, at denne undersøgte en kat nr. 1, en sort/hvid hunkat, som blev oplyst at være ca. 12 år. *”Katten findes - - at have hudbetændelse på hele rygstykket samt en luftvejsinfektion. Kattens venstre øje findes i bunden af øjenhulen punkteret og udgør en absceslignende dannelse af meget kronisk karakter. Katten fremstår med tydelig smerte og forandring omkring venstre øjenhule ---. Ejer er to gange tidligere indenfor den seneste måned af to forskellige dyrlæger gjort opmærksom på at katten er syg og kræver behandling ---. Katten er ydermere tilset på klinikken d. 2. februar, hvor ejer nægtede at lade den aflive eller undersøge videre ----. Ejer oplyste, at katten har haft problemet i ca. 12 år”.*

Lægges dette til grund, finder Rådet, at den beskrevne kat for år siden burde have været undersøgt af en dyrlæge, behandlet eller aflivet. Ved at undlade dette, har katten været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Af den praktiserende dyrlæges attest og det ledsagende billedmateriale fremgår ligeledes, at denne undersøgte en kat nr. 2, en sort hunkat vurderet til at være ca. 1 år. *”Katten findes – at have hudbetændelse på hele rygstykket, voldsom luftvejsinfektion, voldsom mundhulebetændelse samt purulent (pusdannende) infektion inde i begge øjne samt i øjenlågene. Den er meget smertepåvirket i øjnene og kan stort set ikke åbne dem eller se”.*

Lægges dette til grund, finder Rådet, at den beskrevne kat på et betydeligt tidligere tidspunkt burde have været undersøgt af en dyrlæge, behandlet eller aflivet. Ved at undlade dette, har katten været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Rådet anmodes endvidere om at udtale sig om, hvorvidt et kattehold på ejendommen, hvor der over en længere periode har floreret øvre luftvejsinfektioner, herunder nysen, snotten og løbende øjne og som ikke bliver behandlet eller i øvrigt tilset/fulgt af dyrlæge og hvor der blandt kattene er påvist Chlamydia felis, calicivirus og mycoplasma, efter Rådets opfattelse indebærer uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller har karakter af mishandling af katteholdet.

Svar ad 4:

Af den praktiserende dyrlæges mailkorrespondance af 21. februar 2017 og 9. marts 2017 fremgår, at laboratorieprøve havde konstateret Chlamydia felis, calicivirus og mykoplasma i svaberprøver fra kat nr. 2. Af politiets anmeldelsesrapport af 30. november 2016 fremgår, at politiet sammen med en praktiserende dyrlæge d. 17. november 2016 havde gennemgået en større mængde katte (ca. 30-40 stk.) i sigtedes dyrehold. Dyrene havde alle luftvejsinfektioner med snue og snot samt orm og lopper.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at det beskrevne kattehold på et betydeligt tidligere tidspunkt burde have været undersøgt af en dyrlæge, behandlet eller aflivet. Ved at undlade dette, har kattene været udsat for mindst en betydelig lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Såfremt sagen i øvrigt giver anledning til bemærkninger, bedes disse indgå i udtalelsen.

Svar ad 5:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til

overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Vedr. spørgsmål af 23. oktober 2017:

Spørgsmål 1:

På baggrund af sigtelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne efter rådets opfattelse indebærer uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller har karakter af mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges redegørelse af 13. oktober 2017 samt af det ledsagende billed- og videomateriale, at dyrlægen og en kollega på foranledning af politiet d. 10. oktober 2017 tilkaldtes til sigtedes dyrehold. Herved konstateredes en gris, der sammen med 2 større svin befandt sig i en sti med kun lidt strøelse. Dyret lå i et hjørne af stien og blev liggende, indtil den med besvær rejste sig og bevægede sig fremad forsigtigt med en stikkende gang. Den stod med opkneben bug og understillede ben, og den lagde sig ned ved første lejlighed. Ejeren oplyste, at grisen havde haft symptomer i en måneds tid. Dyrlægerne vurderede grisen som mager i huldkarakter 2 med muskelatrofi og fortykkede hævelser ved skulderpartier. Grisen blev aflivet under besøget.

Af politirapporten af 10. oktober 2017, rettet d. 13. oktober 2017 fremgår, at der ikke var konstant adgang til frisk drikkevand i stien.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at den beskrevne gris på et langt tidligere tidspunkt burde have været underkastet en nærmere veterinærfaglig undersøgelse, behandling og anbragt i en særligt indrettet sygesti eller aflivet. Ved undladelse heraf har grisen været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, vandet og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Det fremgår endvidere, at dyrene ikke havde permanent adgang til vand. Lægges dette til grund, finder Rådet, at dyrene herved har været udsat for lidelse og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere dette som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen i øvrigt giver anledning til bemærkninger, bedes disse indgå i udtalelsen.

Svar ad 2:

Rådet har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Vedr. spørgsmål af 5. januar 2018:

Spørgsmål 1:

På baggrund af sigtelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne efter Rådets opfattelse indebærer uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller har karakter af mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges redegørelse af 27. november 2017 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne af politiet d. 1. november 2017 blev tilkaldt til et opfølgende tilsyn i sigtedes dyrehold. Herved konstateredes en gris, der nødigt ville rejse sig, i sti med sparsom strøelse og uden adgang til vand. Grisen var markant støttehalt og havde atrofi af muskulaturen på højre bagben. I stalden fandtes ligeledes en gris, der var moderat støttehalt på højre bagben, som ikke var adskilt fra øvrige grise. I samme fold opholdt sig en brun hangris, der nødigt ville rejse sig og var dårligt gående.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de beskrevne grise på et tidligere tidspunkt burde have været undersøgt og behandlet af en dyrlæge og anbragt i en passende indrettet sygesti eller aflivet. Ved undladelse heraf har grisene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Byretten straffede tiltalte med fængsel i 3 måneder og frakendte tiltalte retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 5 år fra endelig dom.

Dommen blev anket til landsretten.

Landsretten ændrede byrettens dom således, at tiltalte straffedes med fængsel i 60 dage. Straffen

bortfaldt efter en prøvetid på 1 år, hvis tiltalte i prøvetiden ikke begik et strafbart forhold.

Tiltalte blev frataget retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr. Fratagelsen var betinget af, at tiltalte i en prøvetid på 3 år, der regnedes fra endelig dom, ikke overtrådte dyreværnslovgivningen under sådanne omstændigheder, at tiltalte skulle fratages retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.